

Előfizetési árak:
Egész évre 4 ft., félelve 2 ft.,
negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mersokelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap
Felelős szerkesztő:
ERSCHINGER JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: vasut-u. 15.,
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: főt. 20.,
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők
Kiadófeljogosult:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Nagyérdemű közönség!

Alig, hogy tollamat a kezembe vettem, máris kénytelen vagyok azt letenni. Körülm-
nyeim és sokoldalú elfoglaltságom arra kész-
tet, hogy ettől a laptól, melyet szeretetem
egész melegevel, lelkesedésem minden hevé-
vel szerkesztettem, meg kell válnom. Bacsut
kell vennem lapunk t. olvasóitól, kikhez veg-
telen rokonszenvem és tiszteletem fűzött és
köszönetemet kell kifejeznem határtalan jó-
indulatukért, amennyiben lapunkat szíves tá-
mogatásukban részesíteni sziveskedtek.

Kívánom, hogy e lap ezentúl is legyen a
község érdekeinek igaz szószólója, Ujpest és
Rákospalota községek érdekeinek lelkes kep-
viselője.

Ez úgy is lesz, mert a lap nem változtat
irányt, megmarad annak, a mi volt és úgy
mint eddig, ezentúl is hű fog maradni első
számában közlelt programjához.

És ha le is terek a nyilvános munkálkodás
teréről, ezért tehetségem és erőmhöz képest
a közéletben mindig oda fogok törekedni,
hogy Ujpest társadalmá nagy épületének
kiepítéséhez és fejlődéséhez én is egy porszem-
mel hozzájárulhassak. Ez kötelessége minden
polgárnak úgy nekem is, mint helybeli la-
kosnak.

Vegre, midőn ismételve bacsut veszek la-
punk t. olvasóitól, kérem sziveskedjenek ezen-
túl is nagyrabesült jóindulatukban megtar-
tani, mit kideremelni mindenkor legszebb
kötelességem lesz.

Ujpest, 1896 július hó 18.

Kiváló tisztelettel
Erschinger János.

A külföld Ujpesten.

(K. K.) Aligha akad az országban
község, a hol a külföld oly nagy számban
volna képviselve mint Ujpesten.

Ezernegyszázhusz családfőt irt össze
az e czélből kiküldött két előjárósági
tag.

Ha már most családonként általá-
nosságban 3 lelket számlálunk, úgy el-
mondhatjuk, hogy Ujpesten 4260 kül-
földi lakik.

Ez a szám nem meglepő, ha az 1890.
évi népszámlálási adatokat vesszük
figyelembe, mert ott 4634 idegen van
kimutatva, ellenben meglepő ha bele-
pillantunk a községi előjáróság részé-
ről vezetett nyilvántartó-könyvbe. A
községi előjáróságnál ugyanis, dacára
a kora tavasszal kibocsájtott felhívás-
nak, össze-vissza 224 külföldi egyén je-
lentkezett.

Annak most, a mikor az összeírás
immár befejeztetett, meg van a maga
magyarázata.

Az intelligencia azért nem jelentke-
zett, mert ezen újnak tetsző rendelke-
zést magára nézve kötelezőnek nem
tartotta — lakván a községben már
évtizedek óta háborítatlanul; míg az ér-
telmeség alacsonyabb fokán álló gyári
munkások a jelentkezésre való felhívást
cseleked tartották és tartják ma is, mely
szerintük oda ezelő, hogy anyagi hely-
zetük és jövedelmük bevallása alapján
közadójuk emeltetni fog.

Medveczky József polgártárs felte-
vése szerint az intelligencia azért nem
jelentkezett, mert attól félt, hogy az
országgyűlési képviselőválasztók név-
jegyzékéből ki lesz reklamálva.

Az első két elem fölfogása téves, te-
hát úgy — a hogy — menthető, az
utóbbiaké azonban ezéltatos meglapul-
lás, bujkálás, tehát megtorlásra méltó,
a minthogy büntetésre méltók azok a
háztulajdonosok, akik noha kötelessé-
gükben áll, őket be nem jelentették.

Jól mondtuk: az idegenek nagy ha-
nyadát a megélhetési viszonyokkal
küzdő rendes foglalkozás-al és biztos
keresetforrással nem bíró családok ké-
kezik. Ezeknek legtöbbitje Galicziából
szakadt ide. A családfők foglalkozása
ki nem tudható. Ad, vesz, amit vehet s
amit eladhat. Ezt vallják ha kérdeztet-
nek. Tehát házalnak, minden erre jog-
sító igazolvány nélkül. Ha aztán arra
kerül a sor, hogy jogosulatlan házalás
miatt kérdőre vonatnak, a büntetés elől
megugranak s itt hagyják 8—10 tagból
álló családjaikat egyetlen fillér nélkül a
képzeltető legkétségbeejtőbb nyomor-
ban — a község nyakán.

Ezen itthagytott és teljesen elhagyott
jötmént népség segélyezése kimeríti
azt a präliminált összeget, a mi tulaj-
donképen arra van szánva, hogy abból
a községben megelőző adózás, a község
gondjaiban és közterheiben való rész-
vétel alapján illetőséget szerzett, ké-
sőbb a sors kiszámíthatlan szeszélye

A „KÖZÉRDEK” TÁRGYAJA.

Fecskefészkek.

Két piczike fecske szállott az ereszbe,
Nyugalmát az erdőn hiába kereste.
Meg van kezdve már a kicsiny fecskefészkek.
A hím meg a nőstény mind jó építések.

A nőstény sarat hoz tapaszt is legottan,
A fészkeknek csinját ő érti legjobban.
A hím is fogja, szalmát hoz izibe.
S a gyöngye részeket azzal kötözi be.

En az eresz alól figyelmesen, nézem,
Övéké vagyok már, övéké egészen:
En is az én fészkeim lágyan rakogatom,
Benne nevelem fel picziny kis magzatom.

Taksonyi József.

Aragó rablók között.

Aragó a híres természetbúvár kitűnő mű-
vének első kötetében a következőket beszeli
el: »Ime egy adoma ezer más közül, hadd
tudja meg a világ, hogy minő kalandos ele-
tem volt Spanyolországban.«

Midőn Cullera mellett Xucar északi fo-
lyásánál, Aldufarától délre elterülő hegyek
egyiken tartózkodtam, feltettem magamban,
hogy rövid időre a hegyekben fogok állomá-
sozni. Először magam akartam az alkalmas-
nak talált pontot megtenni, de egy közeli falu
birája figyelmeztetett ama veszélyekre,
melyeknek az utamon ki volnék téve.

»Ama hegyek — mondá ő — számos
rablónak szolgálnak buvónelyül.«

Igy tehát kértem magam mellé egy szá-

zad nemzetőrseget, a mire felhatalmazásom
volt; azonban a rablók a kik az én küldete-
semben rosszat sejtettek és azt hitték, hogy
én kísértem mel ellenük küldtettem ki az al-
lam részéről, a lehető legrövidebb idő alatt
elszéledtek a Xucar melletken elterülő gazdag
síkságokon. Midőn Cullerába visszatértem,
a rablók és Cullera hatósága valóságos har-
czot vívtak egymással. Mindkét felem voltak
sebesültek, ha jól emlékszem egy törvény-
szolga is maradt holtan a harczeren. Más-
nap újra állomásomra mentem, úgy esett az
eső akár özönvíz alkalmával.

Ejfeljában kopogtatják kunyhóm ajtaján

— »Ki az?«

— »Egy vándor« — volt a felelet, — »ki
nehány órára menhelyort könyörög önhöz.«

Szolgám kinyitotta az ajtót és remek szep
ferfi tetőtől talpig fellegyverkezve lepett a
szobába, végig feküdt a földön és elaludt.
Másnap reggel a mint vele kunyhóm ajtaja
előtt beszélgettem egyszerre hirtelen megelen-
kült az egész ember, szemének tekintetét kö-
vetve, láttam, hogy fenn a meredeken a falu
birája s annak szolgálója jönnek hozzám látog-
gatóba.

— »Csak a hála, melylyel önnek tarto-
zom uram — az éjjel irantam tanusított jó-
ságáért — képes engem visszatartani mondá
különben egy puskalövessel megszabadítan-
ám magamat legnagyobb ellenségemtől! Isten
áldja meg!«

Eltűnt, mint egy gazella könnyű ugrással,
szikláról-sziklára szökkenve.

A mint a biró és szolgálója kunyhómba lep-
tek értésemre adtak, hogy a szökevényben

felismertek a környék összes rablóinak veze-
ret. Nehány nap múlva megint esős idő kö-
vetkezett, újra beállított az én vendégem, az
állítólagos vándor, s kunyhómban mely
alomba merült, Éjjel egyszerre csak arra éb-
redék, hogy szolgám egy kiszolgált katona,
ki ezen ember feltétl es garazdalkodását a
biró által elbeszélve, figyelemmel hallgatta
vendégemet meg akarja ölni. Én tábori
agyamról röglön felugrottam s szolgámat
nyakon ragadva kiáltam:

— »Megörültél? rendőri küldetésben va-
gyunk mi itt? Nem látod be, hogy ha ez em-
bert megöljük, mind ama rablók bosszújának
tesszük ki magunkat, kik e félelmes vezer
parancsát lesik. Lehetetlenne válnak méré-
seinket olvegezni.«

Reggel napfékeltekor vendégemmel pár-
beszédem volt, melyet igyekezni fogok híven
visszaadni.

— Az ön helyzete ismeretes előttem, tu-
dom, hogy ön nem vándor, sőt biztos forrás-
ból értesültem, hogy ön a környéken garaz-
dalkodó rablók vezere. Mondja meg nekem,
hogy kell-e veszélytől tartanom az ön embe-
rei részéről.

— »Mindenesetre gondoltunk rea, hogy
önt megraboljuk, de aztán megdöntük, az
ön összes penze a szomszédos városokban
van elhelyezve, hogy ön a hegyek csucsaira
nem hord magával pénzösszegeket, a hol nem
tudna vele mit csinálni, — röviden — a mi
vállalatunk ön ellenében nem vezetne semmi
eredményre. Különben mi nem képzelük
magunkat oly hatalmasoknak, mint az a
Spanyol királylyal mérközhetsenél. Mit

következtében elszegényedett, munka- és keresésképtelen egyének az éhhaláltól megmentessenek.

Ennyit pedig kérhet a községbeli önhibáján kívül tönkrejutott tehetetlen ember, de ennyit sem kaphat, el kell tehát pusztulnia, mert az idepotytyant semmirevaló idegen itt hagyott ártatlan porontyai szintén csak emberek és mert többségben vannak a községbelieknél, többet kapnak a segélyezésre előirányzott összegből amazoknál.

Ha valaki azt gondolná, hogy az idegenek részére adott segély csak előleg, amit az illetőségű község kívánatra megtérít, azoknak felvilágosításul szolgáljon, hogy ezeknek illetőségi helye a legtöbb esetben kideríthetetlen és a mellett, hogy a segélyként adott összeg meg nem térül, még — egyéb támpont hiányában a belügyminiszter mint utolsó tartózkodási helyet Ujpestet jelöli meg illetőségi helyül.

Az a célja tehát a vármegye által elrendelt nyilvántartásnak, hogy a községnek módjában legyen a terhere levő erkölcsileg és anyagiilag nem kvalifikált egyéneknek, a községi törvényben biztosított jogánál fogva a községben való megszállást eltiltani és a községből bármikor kitiltani.

Hogy a községi előjáróság sikeresen járhatson el ezen fontos feladatában, nagy szükség van a lelkészek, az anyakönyvvezető, az ipartestület, legkivált a rendőrség hathatós támogatására.

Ha ezek egyikével érintkezésbe lép az idegen, kívánják mindenenk előtt tőle annak igazolását, hogy a községi előjáróságnál jelentkezett-e? Ha nem jelentkezett úgy szakítsanak meg vele mindennemű tárgyalást s utasítsák a megelőző jelentkezésre esetleg jelentseék őt be a községi előjáróságnak.

A rendőrség közegei ezenfelül meg ne sétáljanak el a sok házalással foglalkozó gyanús individuum mellett anélkül, hogy az illetőknek házalási jogosultságát ne kutatnák, mert sokkal több a házaló, mint amennyi házaló iga-

— mig most a királyi csapatok zavartalanul engedik a mi mestersegünkkel üzni: addig abban a pillanatban, amint a francia császár kiküldöttét megkárosljuk, több ezred katonaságot küldenek ellenünk és mi rövid idő alatt le volnánk győzve.

Engedje meg hozzá tennem azonban, hogy a hála, melylyel önnek tartozom, az ön legbiztosabb védelme.

— Nos, én bizom szavaiban és viselkedésemet az ön feleletéhez fogom mérni. Mondja kérem, utazhatom én éjjel? Nappal kellemetlen nekem az egető napon egyik állomástól a másikik vándorolni.

— »Azl teheti uram, ebben a tekintetben már kiadtam a parancsot, melyet nem fognak áthágni.«

Néhány nappal később utra keltem Denia felé, éjjel volt, midőn lovasokat láttam Telém közeledni kik megszólítottak:

— »Állj uram! Rossz idők járnak most, a gazdag segítse a szegényt. Adja ide a ládák kulcsait, csak azt akarjuk a mi fölösleges.«

Ez emberek parancsának már-már engedelmekedtem, midőn észre lerve, hangosan mondtam:

— »Pedig hiszen megmondták nekem, hogy veszély nélkül utazhatom!«

— »Mi a neve uram?«

— »Aragó Ferencz a nevem.«

— »Isten önnel uram!«

És a lovasaim megsarkantyuzva lovaikat, elfutának az éj sötétjében.

Erschingerné Tóth Matild.

zolvány az illetékes hatóság részéről ki lett adva.

Az idegen intelligenciájának jelentkezésre való szorítása pedig Medveczky Józsi polgártársunk kedvéért is szigorubban lenne teljesítendő, mert a helyben lakó intelligens idegenek egytől-egyik szabadelvű párti választók, sőt mi több, a legközelebbi orsz. képviselő választáskor mint halljuk Wolfner Tivadarra fognak szavazni.

Az országgyűlési választói névjegyzék.

Az 1897. évre összeírt országgyűlési választók ideiglenes névjegyzéke f. hó 5-től 15-ig közszemlélre volt kitéve és ezen idő alatt betekintési jogukat többen gyakoroltak is. Különösen pedig gyakorolta azt a függetlenségi kör és párt képviselőiben Medveczky József és Martonffy Imre polgártársaink, akik plane ügyvédi segédlet igénybevetelével mentek neki a névjegyzéknek s teljes 7 napon keresztül vizsgálták a névjegyzéket, turkáltak az adófőkönyvekben — hogy ez utóbbit mi alapon és jögon tettek, azt nem tudjuk — s mindezt nagyon kedélyesen csinálták, i. i. ingujra vetkőzve s jófele Mathe korcsnabéli szőlőle quaterkázása mellett. Hogy ezt a ket-segkívül kedélyes állapotot a község előjárósága türel. arrol mi nem tehelünk, de hogy mi ezt meg nem engedjük volna, ha a helybe vagyunk, az már bizonyos. Vegre is a község hivatalos helyiségei ilyenekre nem valok.

Megtrefálta azonban a tisztelt ellenőrző bizottságot a helybeli szabadelvű pártkör is, meg pedig alaposan.

A kitétel nyolczadik napjának reggelén ugyanis, midőn az említett ellenőrző és reklamálni akaró bizottság megjelent a község-házánál, hogy munkáját folytassa — helyet már elfoglalva találta a helyeli szabadelvű pártkör kiküldöttjei által, akik a névjegyzéket kezükből semmiáron sem akarták kiadni, igen helyesen azzal érvelve, hogy azt nekik is joguk van betekinteni, de e jogtól eltekintve is, a függetlenségi kör bizottsága teljes 7 napon át haborítlanul tehelte azt s így már a viszonyosság elvenél fogva a hátralévő 3 nap alatt ők fogják azt tenni.

Bezzeg lett erre nagy szaladgalás, tiltakozás stb. Medveczky plane azt mondta, hogyha másnap reggel meg nem kapja a névjegyzéket, hát ő 20 polgártársával egyetemben furkosbotokkal felfegyverkezve bejön a község-házára s ott ver fog folyni stb. stb. Amde a másik párt emberei e fenyegetést komolyan nem vettek, de nem is vehettek, mert e kijelentes nagyon kedélyes diskurzus közben történt, denique másnap se tudott a névjegyzékhez hozzájutni. A vége azután az lett a dolognak, hogy Zsoldos főjegyző bement az alispánhoz tanácsot kerendő tőle, hogy mit tegyen hát most, mert ilyen eset mióta képviselőválasztás és névjegyzék van Magyarországon — nem történt. (Köztünk mondva ilyen is csak Ujpesten történhetik, mert itt semmi sem történik úgy mind másutt, már ez Ujpestnek specialitása lévén.) Az alispán a gordiusi csomót megoldotta aztán úgy, hogy amha Medveczky urnak és társainak kedvük van még továbbra is a névjegyzék betekintésére és azt 7 nap alatt meg nem unták, úgy van még egy névjegyzék közszemlélre kitéve a központi választmány által a megyeházán, ott tehát ebbeli szándekukat valósíthatják, de azoktól, akik Ujpesten most gyakorolják jogukat, a névjegyzéket elvenni nem lehet. Ez helyes megoldás volt, de persze Medveczky uraiméknak nem tetszett, nem pedig azért, mert ott nem áll rendelkezésére az adófő-

könyv, nem lehet ingujra vetkőzödni és kedélyesen quaterkázni stb. Szóval a hátralévő 3 nap alatt a szabadelvű pártkör uralta a helyzetet. Bekövetkezett azután az utolsó nap 15-dike a reklamatiók beadásának utolsó napja. Hit adtak is be eleget, összesen 19-et, foglaltatik ezekben annyi ki- és bereklamálás, hogyha az mind alapos és jogos, úgy a névjegyzékben egyetlen név sem marad benne s egyszer csak arra a szép napra virradunk fel, hogy nincs biz Ujpesten egyetlen választó sem. A Medveczky József és erdektársai által beadott felszólamlásban nem kevesebb mint 690 választó törlese kéretik, ha nem csalódunk Medveczky ur meg magamagát is kireklamálta! Ezt nem állítjuk biztosan, de ha megtette, hát nagyon jól tette! (Ez utóbbit a szabadelvű párt küldöttjei mondták.)

Notabene nagy konsternatiót okozott még a felszólamláshoz szükséges adófőkönyvi kivonatoknak az előjáróság által való ki nem szolgáltatása is. A jó urak ugyanis a felszólamlás beadásának utolsó napján 312 adófőkönyvi kivonat azonnali kiadását kérték az előjáróságtól. Hat ez a tehetetlenségek közé tartozik, de nem is volt rá szükség, mert az előjáróság a belügyminiszter és központi választmány idevonatkozó rendeleteinek alapján azok kiadását megtagadta azon indoklással, hogy a felszólamlásoknak az acóra vonatkozó részét hivatalból tartozik felszerelni. No de azért mégis volt alkalmuk az előjáróságot megszekirozni több — iveness terjedő bizonyítványval, melyben közel 400 egyenről azt kellett bizonyítani, hogy az 1895. és 1896. évi adófőkönyvben elő nem forduluak.

Lapunk ez idő szerint politikával még nem foglalkozhatik, lévén az csak társadalmi és szépirodalmi hetilap, de annyit megengedünk magunknak, hogy kijelentsük mikép mindezek csak előjelei a bekövetkező képviselőválasztásoknak, s le lehet belőlük vonni azon konzekvenziát, hogy Ujpest községben, mely rendszerint el szokta dönteni a gödöllői választókerületben a választást — a szabadelvű párt nagyon tömörül s ennek folytán a függetlenségi párt, — melynek a mult censusban sikerült a kerületet elhódítani — veszélyeztetve látja helyzetét s minden eszközt megragad arra, hogy a bekövetkező küzdelemben győztesként kerüljön ki, hogy ez sikerül-e az a jövő titka, mi ezen előjelek után itelve az ő sikerükben és győzelmükben méltán ketelkedhetünk, mert ebből a szabadelvű párt megerősödését s következeskep az ő győngülésüket látjuk.

Megjegyezzük még, hogy Medveczky polgártársunk felszólamlásában, — (amely alá igaz, hogy csak tanukent dr. Várady Károiy ez időszertint Ujpest országgyűlési képviselője is alá van írva, ambar a felszólamlás megszerkesztésében és beadásában neki is erős része van) az upesti összeíró küldöttség két tagját, megfoghatlan módon annak elnökét nem — az összeírás körül való visszaéléssel és hamisítással is vadolja és azért őket lecsukatni stb. kerl; (esodáljuk, hogy mindjárt a felakasztásukat is nem kerte.)

Amennyiben azonban Medveczky urnak ezen kijelentéseit úgy a központi választmány-nál es a curiánál komolyan nem veszik, mint a hogy nem vettek komolyan a névjegyzék kitétele idejében tett azon kijelenteset, hogy vér fog folyni neki s 20 polgártársának hangsangjáról, ha neki a névjegyzéket át nem adják — nagyon valószínű, hogy az említett összeíró küldöttségi tagoknak hajukszála sem fog meggörbülni.

Ujpesti állami anyakönyvvezetői adatok.

Születési esetek száma az utolsó heten 38. Halálozások száma 33.

Házasságkötések.

Ma vasárnap július 19-én.

Nagy Kaszap József és Lindwurm Magdolna, Fuchs Mátys és Zsilva Zsuzsanna, Geezi Gyula és Otváth Mária, Finitzer Lajos és Schlösser Jozefa.

Csütörtökön július 23-án.

Klein Ignác és Perl Ilona.

Rákospalotai állami anyakönyvvezetői adatok

Születési esetek száma az elmúlt héten 6. Halálozási esetek száma 16. Házasságkötés nem volt.

HIREK.

— **Dr. Venetianer főrabbi ünnepélyes beiktatása.** Az újpesti izr. hitközség előjárása külön meghívón értesítette polgárait, hogy dr. Venetianer Lajos főrabbi f. hó 21-én (kedden) délután 3 órakor tartja ünnepélyes beiktatását, melyre az érdeklődők figyelmét lapunk útján is felhívja. Mint biztos forrásból értesülünk, úgy az előjárásról valamint a polgárság részéről a legmesszeemenőbb intézkedések történtek a fogadtatás mentől ünnepélyesebb sikere érdekében.

— **Községi övönői választás Ujpesten.** Sturm Gabriella lemondásával az általa betöltött övönői állás megüresedett. Ennek betöltésére pályázat hirdetésel határozta el a f. hó 16-án délután összeült óvoda felügyelőbizottsági gyűlés. A pályázati kérvények f. évi augusztus 5-ig adandók be Mady Lajos újpesti ev. ref. lelkész. óvodafelügyelő bizottsági elnökhöz. A bizottsági tagok legtöbbször Nagy Györgyne mellett van hangolva, mint a ki több hónapra keresztül helyettesi minőségben kifogástalanul látja el az övönői teendőket azon helyen, mely ezúttal betöltésre vár. Megválasztásában nem is kételkedünk, keves kilátása van Szvoboda kisasszonynak, meg kevesebb Pap-Szilágyi Mariska kisasszonynak. Az alkalomból megemlíjük, hogy a gyűlés érdemi dolgokban nem intézkedett, mert 5 férfi- és valamennyi női tag eddig a törvényszerű esküt le nem tette és így még nem kvalifikáltak a tanaeszközökre és határozathozatalokra.

— **Diszközgyűlés.** Az Ujpesti Ipartestület f. évi július hó 26-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartja ezredes diszközgyűlést. Diszközgyűlés után társaságot Friedmann József vendéglőjében (1 teríték ára 1 frt.) A társasághoz való részvétel július 24-ig jelentendő be.

— **A Budapest-Ujpest-Rákospalotai villamos közúti vasút részvénytársaság** második vagánya erős lépésekkel halad befejezése felé és nemsokára a Lehel-utczától az István-utig végig dupla vágányon fognak közlekedni a Budapest-Ujpest-Rákospalotai vasút kocsijai. Egyelőre már a villamtelep és István-ut között az új második vágány át lett adva a forgalomnak és már ezen első kis lépés is nagyobb előnyökkel jár, a mennyiben a Budapest-Ujpest-Rákospalotai vasút kocsijai ez által 3-5 perczel gyorsabban közlekednek mint eddig. Ertesülünk szerint a második vágány műtanrendőri bejárása f. hó 30-ára kérelmezett, tehát minden valószínűség szerint e napon lesz a forgalomnak átadva.

— **Építkezési düh Ujpesten.** Bármely utcában járjon az ember, a csupán költőknek megengedett rendtelenséggel felhalmozott építési anyagok valójában azt a benyomást teszik a szemlélőre, hogy az építési vagy Ujpesten valóságos járványára fejlődött ki. Nem lehet szavunk az ellen, ha valaki parlagon heverő telket értékesíteni s abból tisztességes uton jövedelemre akar szert tenni, de semmi esetre sem halgathatjuk el azt, hogy az építkezési telektulajdonosok az építkezési anyag felhalmozásával a gyalog- és kocsiközlekedést nemcsak gátolják, hanem az ember testi epesége ellen irányuló merényletet is követnek el. Regi és elfogadott szabály az, hogy az építendő, telkenek hosszában, az építési anyagok ideiglenes lerakására az utca egy negyed részét foglalhatja le. Ha ezt a szabályt az építkezők megtartánák, nem volna okunk a felszólalásra. Amde a jó emberek nemcsak a saját telkük hosszában elvonuló utca 3/4 részét okkupálják, de még a két szomszéd telke előtti

utczarészt is valósággal eltorlaszolják. Így van ez a sok közül a Sandor-utczai Fleischmann- és ugyanott a Wagner-fele ház előtt, hclott ez az utca, a főúton folyamatosan levő kövezési munkálatok miatt egyike a frekvenciáiban kocsiforgalmi vonaloknak. Hogy ezt a közrendeszet feletti felügyeletre hivatott rendőrség észre nem veszi, azt egyrészt a főúti aszfalt-corsónak tudhatjuk be, mint a hol a rendőrséggel megszokott merész képzeltel tehetséggel oly elvezetek közepett lehet sétálni, akár csak a székesfővárosi Kossuth Lajos utcán; másrészt nem szabad felednünk, hogy a megszokott Affendakisz Periklesz veszett nyomát kell keresniök s e végből hypnotikus álomba merülnek. Mi türelmesek leszünk, mert tudjuk, hogy egyrészt a főúti aszfalt-corsót megújítják, másrészt hypnotikus álmukból anélkül, hogy Affendakisz nyomára akadnak volna, felebrednek és unalomból szejjel néznek a mellettevezékben is. Igaz, hogy akkorra már az építkezési anyagok a házak falába lesznek beillesztve egy pár könnyen hívó polgar nyak-, láb- és kézfőre reven. Nemesak a libákat és tyúkokat kell őrizni t. c. z. rendőr urak, hanem az emberek testi épességét is. Igen.

— **Langham trainer** súlyos szembaja miatti kétségbeesésében a múlt heten Alagon fegyvert fogott maga ellen és meglötte magát. Azóta folyton vívódik a halállal, mert állapotát reménytelennek mondják az orvosok. Nevezett hosszú évekig lakott községünkben és a megyeriek előtt nagyon rokonszenves egyéniség volt.

— **Jótekonyczelu mulatság.** Szép és fényes, rendezőhöz méltó mulatság igerkezik f. évi augusztus hó 8-án a »Colosseum«-ban. Az újpesti egyetemi hallgatók rendezik, mely elég garancia arra, hogy a mulatság olyan lesz, a minőt keveset lehet Ujpesten élvezni. Ez alkalommal Ruttay Györgynek »Holtomiglan« című 4 felvonásos enekes színművét fogják előadni, mely mindenestre emelni fogja a mulatság fényét Beleptidij: személyjegy 60 kr., családjegy 1 frt 20 kr. A tiszta jövedelem az újpesti árvaház javára fordítatik.

— **Felsült csempesz.** Múlt heti számunkban e cím alatt megjelent híreinket Strausz Armin fia Strausz Jakab oda kerí módosítani, hogy a kocs, melyen Reiter Lipót az adó alá eső palánkeműket a községbe akarta csempeszni, nem a Strausz Armin tulajdona s így az a villamos kocsival történt összeütközés folytán össze sem törhetett, valamint, hogy Strausz Armin sörös ellen a hatóság részéről semmiféle meglorio eljárás nem indított. Utána járva a dolgnak szívesen constaltaljuk, hogy a kocs valóban nem a Strausz Armin tulajdona volt, s hogy direct ellene ezen ügyből kifolyólag hatósági eljárás nem indított. Ellenben megittuk azt is, hogy a szóban forgó kocs elő fogott lovak a Strausz Arminnak, nemkülönben, hogy Strausz Arminnak fia Strausz Jakab, a csempeszni szándékolt italok elkobzásakor jelen volt a setára sőt az alkalommal megfudtunk egyebet is. Azt, hogy a hatóság és Strausz Armin közt 10 hordó sör körül vezetkülönbség merült fel, s hogy a Strausz Armin nézete vagy a hatóságé a helyes ebben a felsőbb hatóság fog dönteni. Kár napra menni annak, a kinek vaj van a fején.

— **Halálozas.** Petró János polgártársunkat súlyos csapás érte, szepreményü leánya Stefania e hó 16-án hosszas szenvedés, után élete 13-ik évében örök álomra szenderült. Temetése nagy részvét mellett pénteken d. u. 4 órakor volt. Örök béke lengjen porai felett.

— **Sport.** A sífoki versenyek, melyeket az urlovasok szövetele — e derek és életre való egyesület rendez, f. hó 16-án és 19-én tartattak meg. A versenypályán a megyeri trainernek is szerencsét próbáltak, még pedig sikerrel, mert a Hatton gondozása alatt levő és Hoffmann Lipót százados tulajdonát képező Rememberme nevű esikő az eladók versenyében 8 más versenytársa előtt elsőnek futott be az első versenynapon csütörtökön. Ugyanakkor a többi versenyek a következőleg folytak le: I. Sífoki díj 1600 méter 1000 korona; első lett gróf Pejatevits Uzorassa. II. Somogy megyei akadályverseny 4000 méterre; díj 1000 korona; első lett Blaskovits Ernő Aranyviragja. III. Keszthei díj 2400 méteres

gátverseny 1200 korona, megnyerte br. Podmaniczky G. Monopolja (szintén Megyeren van idomításban.) IV. Eladók akadályversenye 3200 méter 1200 korona, megnyerte Taxis herceg Mignon nevű lova. V. Eladók versenye 1200 méter 1000 korona; első lett Rememberme; végre VI. a Boglári handicap 1600 méteres verseny 1000 korona díját lova Waclavicsok százados Valeriája nyerte meg. A mai versenyekre tipjeink a következők: I. Fűredi díj 2000 méter 1000 korona Uzorás — Akarat. II. Fehérmegyei akadályverseny 4800 méter 1000 korona. Első — Csehi. III. Eladók gátversenye 2400 méter 1000 korona Monopol — Váratlan. IV. Badacsonyi díj gátverseny 2490 méter 1200 korona Keszdet. — Birtokos. V. Tibanyi handicap 2400 méter 1200 korona Manuela. — Valeria. VI. Balatoni díj 1000 méter 1000 korona Tapiogöngye — Princess Mary.

IRODALOM.

— **Tolnamegye az őskorszaktól a honfoglalásig** cím alatt két vastag kötetben Wosinczky Mór hírneves régészünk s a magyar tudományos akadémi tagja tollából megjelent művet egy tudományos helbecsénél mint vonzóan megírt voltánál fogva a könyvedvelő közönségnek megszerzésre ajánljuk. Lapunk tere nem engedi meg, hogy ezt részletesen ismertessük. A könyv ára 4 frt s megrendelhető a szerzőnél Wosinczky Mór eszperlebanosnál Szegszárdon.

Birói árverések

Július 23-án Fridman Ágoston ingói, Ujpest, Mária-utca 23. Tarnoky István és neje ingói, Ujpest, Bercsenyi-utca 3.

Július 25-én Fuchs K. József ingói, Ujpest, fút 44.

Szerkesztői üzenetek.

— **B. K. helyben.** Országos politika megvitatására lapunk nem hivatott. Hogy azonban kíváncsiságát kielégítsük, legjobb tudomásunk alapján constaltalhatjuk, hogy a kértett egyének közül Csepregy Pál, Bu-ty István, Kárpáthy József, Seligmann Jenő dr., Friedmann József és Tóth János a függetlenségi és 48-as párt által vallott elveknek tautoritathatlan hívei. Az országgyűlési képviselők névjegyzékének kiigazítása körül kifejtett tevékenysége után itélve, azt hisszük, hogy Medveczky József is az.

— **Kropacsek helyben.** Mi is olvastuk. Nem kell oly szörzúhasogatónak lenni, gondolja meg, hogy nem áll mindenki rendelkezésére számlalógep, mint a kiállítás kapuinál Nyugodjék meg abban, hogy 600 választó előtt beszélt.

— **Tárcaolvasó.** Krix-Krax most betegséggel van elfoglalva. Fűrdőben keres javulást. Onnan várunk tőle apróságokat. Hogy hova megy, nem áruljuk el. Várja be, majd eljelt ad magáról.

— **Vötegeny.** Az Állami anyakönyvvezetőség a községi előjáráságtól teljesen független, separált hivatal. Helyiségei a József-utca 3. számú házban vannak. Házassága ügyében közvetlenül oda forduljon.

Mórnar és Trill újszerkeztü körkepe

A POKOL.

Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városligeti fasor végén körkép alakjában látható. Ez a körkép merőben új beosztású látványosság.

Fő részei:

1. A telkek átkelése az Acheronon. 2. A léhező telkek. 3. A tékozok és főszenyek hegye. 4. Dis vár. Az izzó torony. Az égő sírok. 5. Az ember-fák erdeje. 6. A ver folyó. 7. A tüzeső. 8. Az égő lábak mezeje. 9. Az ostromozottak. 10. Az aranycsuhás barátok körmenete. 11. A mézoriás. 12. A kigyók földje. 13. A jégvilág.

Megszámbíthatatlan sokaság Államvilági tájak. Soha eddig nem látott színhatások. A világnak egyetlen áttetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körkepe.

Látható reggel 9 órától egész nap a király-utczai fasor végén, szemben a kiállítás második főkapujával.

Belépő díj 50 kr.

A városligethe menő villamos kocsik, omnibusok és lovonato kocsik megállóhelye. A Pokol Gárdonyi G. fordításában a körképből vett képekkel illusztrálva minden könyvkereskedésben kapható. Az ára: 50 kr. A napváltó világszaga szerint változó színhatások! A tüneményes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedülálló alkotása.

Pályázat

óvónői állásra!

Az újpesti közsegi óvodánál lemondás folytán üresedésbe jött **óvónői állásra** pályázat hirdettetik. **Évi fizetés 400 frt s egy szoba-, konyhából álló lakás.** A kik ezen állomást elnyerni ohajtják, kellőleg felszerelt kérvényeiket legyenek szívesek alólírott felügyelő bizottsági elnökhöz (lakik Újpesten, Isivan-ter 24. sz. a.) **f. é. augusztus 5-ig benyújtani.** A megválasztott óvónő állását **f. é. szeptember 1-én lesz köteles elfoglalni.**

Újpest, 1896 július 16.

Mády Lajos

felügyelő bizottsági elnök.

Egy teljes üzleti berendezés minden szakmához alkalmas, olcsó áron eladó

Bővebbet Schön Bernát papir-üzletében.

Egy jó házból való fiu nyomdánkban tanonezul felvétetik.

Ujpestnek egyedüli dusan és nagy választékban felszerelt

Papir- és könyvkereskedése Schön Bernát

főut 15, fióküzlet Károly- és templom-utca sarkán.

Író, rajz, festő és mindennemű iskolaszerek nyomtatványok szállítása.

KACZANDER ÉS FUCHS

könyvnyomdája

Ujpest, főut 20. sz.

Ajánlják a kö- és könyvnyomdai szakba vágó összes munkák csinos, gyors és olcsó ároni készítését, u. m.:

Bank- és kereskedelmi nyomtatványokat, esketési és báli meghívókat, üzleti kártyákat, falragaszokat, gyászlapokat, műveket, hirdapokat stb.

A n. é. közönség bizalmát és megrendelését kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

Kaczander és Fuchs.